

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

M. Tvllivs Cicero Mannvcciorvm Commentariis Illvstratvs antiquaeq. lectioni restitutus

Continens Orationum Volumen Primum

Cicero, Marcus Tullius

Venetiis, 1583

In Orationem Ciceronis Pro Q Roscio Pavlli Manvtii Commentarivs.
Argvmentvm

[urn:nbn:de:gbv:45:1-764059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:45:1-764059)

IN. ORATIONEM · CICERONIS

PRO · Q · ROSC · COMOEDO

PAVLLI · MANVTII

COMMENTARIVS

ARGVMENTVM

PRADIDIT C. Fannius Cherea Q. Roscio, communemq. cum eo fecit seruum suum Panurgum, ea condicione, ut illum arte histrionica erudiret, deinde quaestus communis esset. aliquanto post Q. Flavius quidam Tarquiniensis Panurgum occidit. Flavius Roscius iudicio persequi cum uellet, cognitorem in eam rem Fannium dedit. lite contestata, iudicio damni iniuria constituto, decidit cum Flauio

Roscio, ut ipse aiebat, pro sua parte; ut Fannius, pro tota societate; fundum accepit, non pecuniam. Post aliquot annos Roscium Fannius arbitrum adegit. arbiter fuit idem, qui in hac causa iudex est, C. Calpurnius Piso. is de re sententiam non tulit, sed Roscium rogauit, ut Fannio pro labore, quod cognitor fuisset, quod uadimonia obisset, H-S CCCO daret, cum eo tamen, ut Fannius repromitteret, ac restipularetur, si quid exegisset a Flauio, partem eius dimidiam se Roscio daturum. spondit ita se facturum Fannius: deinde Flauio litem intendit. iudex fuit C. Cluius, eques Romanus. eius sententia Flavius H-S CCCO Panurgi nomine Fannio dissoluit. cuius pecuniae pars dimidia, cum ex restipulatione Roscio deberetur: tamen tantum abest, ut ei quidquam Fannius dederit, ut eum etiam in iudicium uocauerit, tamquam sua parte in uetere illa decisione fraudatus. aestimabat enim fundum, quem a Flauio Roscius acceperat, H-S CCCO: inde petebat H-S OOO: quasi Roscius pro societate, non pro se tantum, decidisset. in quo lis tota uertitur. Et hoc maxime argumento ad criminationem Fannij refellendam Cicero utitur, quod is, accepta a Roscio pecunia, quia cognitor eius fuerat, repromississet, & restipulatus esset, si quid a Flauio exegisset, dimidium ei se daturum. quo sibi nullam a Roscio ex uetere decisione deberi pecuniam indicauit.

Acta causa uidetur post Aureliam legem, quae Pompeio & Crasso cos. iudicandi potestatem restituit equitibus Romanis. nam ante, quam Fannius Roscium in iudicium uocauit, iudex fuerat inter Fannium & Flauium C. Cluius. De anno, iure dubitatur. nam, si est acta post Aureliam legem, unus ei assignandus est ex tribus annis, qui sunt ante consulem C. Pisonem, qui hac in causa iudex est. anno primo, quo lex Aurelia fertur, idest Pompeio & Crasso cos. acta non uidetur. nam, cum dicat Cicero, Flauium iam pridem esse mortuum, qui cum Fannio litigauerat ad iudicem Cluium: fieri non potest, ut eodem anno Fannius cum Flauio ad iudicem Cluium, & cum Roscio ad iudicem Pisonem litigauerit. Sequitur annus Hortensio & Metello cos. quo anno cum aedilis cur. Cicero fuerit, uerisimile non uidetur, priuatam causam in illo magistratu eum agere uoluisse

I

De tertio

De tertio anno, quo Metellus, & Rex consulatum gesserunt, facile crediderim. nam, qui post hunc sequitur, eo consul fuit C. Piso, huius causae iudex. qui uero post Pisonem sequitur, eo praeturam Cicero gessit, ut Roscij causam omnino agere non potuerit. post praeturam uero suam non dixisset Cicero, Magis mea adolescentia indiget illorum bona existimatione, quam illorum seuerissima senectus desiderat meam laudem. Quae si dicantur L. Metello, & Rege cos. biennio ante Ciceronem praetorem, ferri possunt. ijs enim consulibus annum aetatis XXXIX. Cicero agebat. qua aetate alios quoque appellatos esse adolescentes, alibi docuimus.

